

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLI ĞI
Tarım Reformu Genel Müdürlü Ğü

Ek-2
10
TÜRKİYE CUMHURİYETİNİN YÜZÜNCÜ YILI

Sayı : E-93759637-155.01-12988912

17.02.2024

Konu : Tarım Makineleri ve Tarım Teknolojisi
Araçlarının Deney ve Denetim Esaslarına
İlişkin Uygulama Rehberi

GENEL MÜDÜRLÜK MAKAMINA

Genel Müdürlüğümüzce uygulanan 09/10/2020 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan "Tarım Makineleri ve Tarım Teknolojisi Araçlarının Deney ve Denetim Esaslarına İlişkin Yönetmelik" de değişikliğe gidilerek, 14/11/2023 tarih ve 32369 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Tarım Makineleri ve Tarım Teknolojisi Araçlarının Deney ve Denetim Esaslarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu değişiklik nedeniyle, uygulama rehberinde yeniden düzenleme ihtiyacı doğmuştur. Bu kapsamda hazırlanarak ekte sunulan "Tarım Makineleri ve Tarım Teknolojisi Araçlarının Deney ve Denetim Esaslarına İlişkin Uygulama Rehberi" nin yayımlanması hususunu;

Olur'larınıza arz ederim.

Recep GÜLNAR
Daire Başkanı

Uygun görüşle arz ederim.

Muhsin YAZICI
Genel Müdür Yardımcısı

OLUR
Dr. Osman YILDIZ
Genel Müdür V.

Ek: Tarım Makineleri ve Tarım Teknolojisi Araçlarının Deney ve Denetim Esaslarına İlişkin Uygulama Rehberi (26 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: D0143A15-F8CE-4C61-9F0B-0C121317888E

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Tarım Teknolojileri ve Mekanizasyon Daire Başkanlığı
Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulvarı No: 161 Çankaya/ANKARA
Tel: (0312) 258 81 05 Faks: (0312) 258 81 14
KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Yeim Emine
BAYDAR
Çalışma Grup Sorumlusu
Telefon No: (312) 258 81 70

TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Tarım Teknolojileri ve Mekanizasyon Daire Başkanlığı

TARIM MAKİNELERİ VE TARIM TEKNOLOJİSİ ARAÇLARININ
DENEY VE DENETİM ESASLARINA İLİŞKİN
UYGULAMA REHBERİ

İÇİNDEKİLER

Konu	Sayfa No
Birinci Bölüm - Giriş	2
Amaç, Kapsam, Yasal Dayanak	2
Tanımlar	2
İkinci Bölüm - Uygulama Birimleri Görev Ve Sorumlulukları	4
Genel Müdürlük	4
Deney Kurumu	4
Firma	5
Deney Kurulu	5
Firma Denetim Komisyonu	6
Yetkilendirme Komisyonu	6
Deney İlke ve Metotları Hazırlama Komisyonu	6
Üçüncü Bölüm - Deney Kurumunun Yetkilendirilmesi ve Denetimine İlişkin Genel Esaslar	6
Deney Kurumunun Yetkilendirilmesi	6
Yetkilendirilmiş Deney Kurumunun Denetimine İlişkin Genel Esaslar	7
Dördüncü Bölüm - Deney İşlemleri	7
Başvuru Ve Deney İçin Sevk	7
Deney Süreci	8
Beşinci Bölüm - Deney Raporunun Hazırlanması	9
Deney Raporunun Hazırlanması	9
Deney Raporunun İçeriği	9
Deney Raporunun Geçerlilik Süresi	10
Deneylelerin Ücretlendirilmesi	10
Altıncı Bölüm - Araç Deney Raporunun Uygunluğuna Yönelik Piyasa Denetimi	11
Araç Deney Raporunun Uygunluğuna Yönelik Piyasa Denetimi	11
Yedinci Bölüm - İdari Yaptırımlar	12
Deney Kurumuna Uygulanacak İdari Yaptırımlar	12
Sekizinci Bölüm - Çeşitli ve Son Hükümler	12
Çeşitli Hükümler	12
Ekler	12
Ek-1a Tarım Makinesi/Tarım Teknolojisi Araçları Teslim Etme Tutanağı Formu	13
Ek-1b Tarım Makinesi/Tarım Teknolojisi Araçları Teslim Alma Tutanağı Formu	14
Ek-2 Araç Bilgi Etiketleri	15
Ek-3 Deney Kurumu Yeterlilik Ölçütleri Formu	16
Ek-4 Deney Kurumu Denetleme Formu	20
Ek-5 Hibe Dilekçesi	23
Ek-6 Firma Denetleme Formu	24

BİRİNCİ BÖLÜM

Giriş

1- Amaç, Kapsam, Yasal Dayanak

Uygulama Rehberi, 09/10/2020 tarihli ve 31269 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tarım Makineleri ve Tarım Teknolojisi Araçlarının Deney ve Denetim Esaslarına İlişkin Yönetmelikte değişiklikle, 14/11/2023 tarih ve 32369 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tarım Makineleri ve Tarım Teknolojisi Araçlarının Deney ve Denetim Esaslarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğe ait yeni düzenlemeler kapsamında, Genel Müdürlük tarafından faaliyetlerin yürütülmesinde, uygulama esas ve usullerine ilişkin detayların belirlenmesi amacıyla Bakanlık, firmalar ile deney kurumları için hazırlanmıştır.

2- Tanımlar

1- Bu Uygulama Rehberinde yer alan;

a) **Araç:** Tarımsal faaliyetlerde kullanılan, zirai mücadele alet ve makineleri dışında kalan yeni ve kullanılmamış imal/ithal edilmiş tarım makineleri ve tarım teknolojileri ile belirli bir tarımsal işlevi yerine getirmek üzere bir araya getirilmiş parçalardan oluşturulan sistemi,

b) **Bakanlık:** Tarım ve Orman Bakanlığını,

c) **Çiftçi kayıt sistemi (ÇKS):** Bakanlık tarafından oluşturulan çiftçilerin kayıt altına alındığı tarımsal veri tabanını,

ç) **Deney grupları listesi:** Deney kurumunun altyapı ve deney yeterliliklerinin tespiti ile deney ücretlerinin belirlenmesinde kullanılan araçların sınıflandırıldığı listeyi,

d) **Deney:** Aracın, karakteristik değerlerini belirlemek amacıyla, ilgili ulusal ve uluslararası standartlar dikkate alınarak hazırlanan deney ilke ve metotlarına göre tarım tekniğine uygunluğunun belirlenmesi için yapılması gereken işlemleri,

e) **Deney ilke ve metotları:** Deney Kurumlarında aynı cins araçların deneylerinde farklı metotlar kullanılarak deney işlemlerinin yapılmasının önlenmesi ve bu şekilde usul yönünden birlikteliğin sağlanması, deneyler arasında yapılacak kontrollerde hangi kriterlerin göz önüne alınacağını ve deneylerin hangi şartlarda yapılacağını gösteren, ulusal ve uluslararası standartların da dikkate alındığı aracın teknik, teknolojik ve yapısal özellikleri ile işletme değerlerinin belirlendiği doküman,

f) **Deney İlke ve Metotları Hazırlama Komisyonu:** Deney ilke ve metotlarını hazırlamak üzere görevlendirilen üç Bakanlık personeli ile Tarım Teknolojisi ve Mekanizasyon Komitesi tarafından seçilen ilgili sivil toplum kuruluşundan bir temsilci ve üç akademik personelden oluşan toplam yedi kişilik komisyonu,

g) **Deney Kurulu:** Deneyi yapan kurum tarafından kurum görevlileri arasından belirlenen en az biri tarım makineleri ile ilgili eğitim veren bölüm mezunu olmak üzere üç ziraat mühendisinin katılımıyla oluşan kurulu,

ğ) **Deney Kurumu:** Bakanlık tarafından deney yapma yetkisi verilen Bakanlık kuruluşları ile üniversitelerin, en az lisans düzeyinde tarım makineleri ile ilgili eğitim veren bölümlerini,

h) **Deney raporu:** Bu Yönetmelik kapsamında laboratuvar ve/veya uygulama sahasında deneylere tabi tutulan aracın ve/veya sabit sistemlerin, deney ilke ve metotlarına göre tarım tekniğine uygunluğunu belgeleyen ve deney kurumunca verilen raporu,

i) **Deney sevk ücreti:** Firma tarafından Bakanlık Merkez Döner Sermaye Saymanlığı hesabına deney sevk için yatırılan ücreti,

ı) **Deney ücreti:** Firma tarafından deney kurumlarına deney için ödenen ücreti,

j) **Deney yetkisinin askıya alınması:** Yönetmelik kapsamında Deney Kurumuna verilen deney yetkisinin belirli bir süre için geri alınmasını,

k) **Ek deney raporu:** Deney raporu almış aracın, raporun geçerlilik süresi içerisinde temel yapı ve fonksiyonlarını değiştirmedikçe Deney Kurumunca karar verilen ve yalnızca aracın kullanımını kolaylaştırıcı nitelikteki ilave ünitelerle ilgili olarak, araç üzerinde yapılan değişiklikleri belgeleyen raporu,

l) **Firma:** Aracı imal/ithal eden veya kurulumunu yapan kuruluş veya yetki verdiği gerçek veya tüzel kişiliği,

- m) **Firma Denetim Komisyonu:** Bakanlık merkez ve taşra görevlileri arasından belirlenen üç ziraat mühendisinin katılımıyla oluşan komisyonu,
- n) **Firma kimlik ve faaliyet beyannamesi:** Firmanın, tarım makineleri ve tarım teknolojisi alanındaki, ticari unvanı, adresi, faaliyet belgesi, ticaret sicil gazetesi, marka tescil belgesi, ithal araçlar için distribütörlük belgesi, hizmet sözleşmesi gibi bilgilerle aracın imal/ ithal edildiğini veya kurulum yapıldığını belirten Yönetmelik Ek-1’de yer alan belgeyi,
- o) **Genel Müdürlük:** Tarım Reformu Genel Müdürlüğünü,
- ö) **İmalatçı bilgi levhası:** Aracın tanıtımı için gerekli olan bilgileri içeren, araç üzerine firma tarafından takılan bir levha veya etiketi,
- p) **Kayıtlı Elektronik Posta (KEP):** Resmî yazışmaların elektronik ortamda mevzuata uygun, uluslararası standartlarda ve teknik olarak güvenli bir şekilde yapılmasına olanak sağlayan sistemi,
- r) **Kredi kuruluşları:** T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğünü ve Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliğini,
- s) **OECD test kodu:** İmal ve/veya ithal edilen tarım ve orman traktörlerini ve bunlara takılan devrilmeye karşı koruyucu yapıların performans deneyleri ile sürücüyeye gelen gürültü ölçümü yöntemlerini belirleyen Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü test kodlarını,
- ş) **Sürdürülebilirlik araç raporu:** Firma denetim komisyonunca, saha denetimlerinde belirlenen numunelerin Deney Kurumunda yapılacak tekrar testinin sonucunda, araca ait olumlu veya olumsuz düzenlenen raporu,
- t) **Tarım makineleri ve tarım teknolojisi destekleme araçları:** Tarımsal faaliyetlerde kullanılmak üzere Deney Raporu alan aracın temini için ulusal ve uluslararası kaynaklardan/fonlardan sağlanan program ve proje bazlı desteklerle, kredi kuruluşlarınca kullanılan tarımsal üretime dair düşük faizli yatırım ve işletme kredisi, hibe ve diğer desteklerini,
- u) **Tarım makineleri ve/veya tarım teknolojisi araçları deney yetki belgesi:** Yetkilendirme komisyonu tarafından yeterliliği uygun görülen Deney Kurumuna verilen, Genel Müdürlükçe düzenlenmiş Yönetmeliğin Ek-2’sinde yer alan belgeyi,
- ü) **Tarım teknolojisi:** Bitkisel ve hayvansal üretim ile gıda üretimi, işlenmesi ve tüketimi süreçlerinde kullanılan her türlü alet, makine, cihaz, tesis ile enerji üretimi, tüketimi ve dönüşümünde yer alan sistemler ve bu sistemlerin faaliyetleri için gerekli olan mühendislik uygulamaları, analog ve dijital temelli bilişim ve otomasyon, uzaktan algılama ve değerlendirme uygulamalarını,
- v) **Tarım Teknolojisi ve Mekanizasyon Komitesi:** Ulusal tarım ve tarımsal sanayiye ilişkin politikalar ve planlamalar çerçevesinde Bakanlığın tarım makineleri ve teknolojisi ile ilgili politikaları konusunda yönlendirici olmak amacıyla oluşturulan komiteyi,
- y) **Tarımsal amaçlı örgüt:** 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu kapsamında kuruluşuna izin verilen Tarım ve Orman Bakanlığının görev alanı içerisinde yer alan tarımsal amaçlı kooperatifleri, 29/6/2004 tarihli ve 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanunu kapsamında kurulan tarımsal üretici birliklerini ve 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Kanunun 10/A maddesi kapsamında kurulan ıslah amaçlı hayvan yetiştirici birliklerini,
- z) **Uzman:** İhtiyaç duyulan konuda gerekli eğitim, bilgi ve donanımına sahip olmakla birlikte görüşüne başvurulmuş kişiyi,
- aa) **Yerinde deney:** Deney kurumunda laboratuvar ve/veya uygulama sahası kısıtları nedeni ile deneyleri yapılamayan aracın, firma tarafından uygun ve gerekli deney şartlarının sağlanması durumunda, yetkilendirilmiş deney kurumlarınca deney ilke ve metotları kapsamında yapılacak deneyi,
- bb) **Yetkilendirme Komisyonu:** En az biri tarım makineleri veya ilgili bölüm mezunu olmak üzere Bakanlık personeli üç ziraat mühendisi ile ilgili üniversitelerin görevlendirdiği iki akademisyenden oluşan toplam beş kişilik komisyonu,
- cc) **Yönetmelik:** 09/10/2020 tarihli ve 31269 sayılı resmi gazetesinde yayımlanan Tarım Makinesi ve Tarım Teknolojisi Araçlarının Deney ve Denetim Esaslarına İlişkin Yönetmeliğini,
- çç) **Zirai mücadele alet ve makinesi:** Zirai mücadele kapsamında bitki koruma ürünlerinin uygulanmasında kullanılan farklı yapısal ve teknik özelliklere sahip alet ve makineleri, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Uygulama Birimleri Görev Ve Sorumlulukları

1.Genel Müdürlük

Bu rehber kapsamındaki çalışmaları Bakanlık adına Genel Müdürlük yürütür.

Genel Müdürlük;

- a) Firma başvurularını alır ve değerlendirir.
- b) Yönetmelik kapsamına giren araçların deneylerinin yapılması için uygun gördüğü Deney Kurumuna sevkini yapar, firma ve Deney Kurumunu bilgilendirir.
- c) Deney yapacak kurumların yetkilendirilmesine ilişkin işlemleri yetkilendirme komisyonu aracılığıyla yapar, deney yetkisi verilen deney kurumlarını Bakanlık resmî internet sitesinde yayımlar.
- ç) Deney kurumlarının yetkilendirildikleri deney/deneyler kapsamında yeterliliklerinin devam edip etmediği konusunda gerekli denetleme, inceleme, altyapı yeterlilik ve kontrollerini yapar/yaptırır.
- d) Uygun gördüğü ve gerektiği durumlarda aracın deney raporu ve/veya ek deney raporuna uygunluğunun devam edip etmediğini, firmanın adresinde ve/veya satış noktalarında, ayrıca itiraz ya da ihtiyaç halinde kurulum yapılan tesisleri de firma denetim komisyonu aracılığıyla denetler.
- e) Genel Müdürlük, ilgili il müdürlüklerinden tarım teknolojileri ve mekanizasyonu alanında, iş ve işlemlerin yürütülmesi ve organizasyonu için personel görevlendirmesini talep eder. Gerekli gördüğü durumlarda eğitim, doküman ve teknik destek için personel görevlendirir.
- f) Deney kurumlarımızın bilgilendirilmesi amacıyla olumsuz deney raporlarını yetkilendirilmiş deney kurumlarıyla paylaşır.
- g) Ulusal tarım politikaları çerçevesinde tarım makineleri ve tarım teknolojisi ile ilgili çalışmaları koordine etmek, deney ve denetim politikalarını belirlemek amacıyla oluşturulan Tarım Teknolojisi ve Mekanizasyon Komitesi ile ilgili çalışma usul ve esaslarını belirler.
- ğ) İlk defa deney başvurusu yapılan araçların, deney ilke ve metodunun oluşturulması ve deneyinin yapılması amacıyla, deney kurumunun belirlenmesi için Deney İlke ve Metotları Hazırlama Komisyonuna iletir. Genel Müdürlük, deney ilke ve metodunu oluşturularak deney raporunu hazırlaması ve tahmini deney ücretini belirlemesi için komisyonca uygun görülen deney kurumuna sevkini yapar, ilgili deney ilke ve metodunu listeye ekler ve diğer deney kurumları ile paylaşır.
- h) Genel Müdürlük, oluşturulan deney ilke ve metotlarını onaylar ve resmi internet sayfasında yayımlar.
- i) Genel Müdürlük; bir sonraki yılın deney grupları listesi ve deney grupları ücret tarifesi listesini o yılın Aralık ayı sonuna kadar belirler ve Bakanlık onayından sonra, yeni yılda uygulanmak üzere resmî internet sayfasında yayımlar, deney grupları listesinde olmayan yıl içerisindeki yeni araç başvuruları için deney ücreti belirleyerek listeye ekler.
- 1) Genel Müdürlük, Tarım Teknolojisi ve Mekanizasyon Komitesinin toplanmasını sağlar ve Bakan Yardımcısının bulunmadığı hallerde bu komiteye başkanlık eder.

2. Deney Kurumu

Genel Müdürlük tarafından sevki yapılan araçların deneylerini Deney Kurumu yapar.

Deney Kurumu;

- a) Deney sevki yapılan aracın, deney ilke ve metotlarına uygun olarak deneylerini yapar ve raporlandırır.
- b) Deneyi yapılacak aracın Deney Kurumuna tesliminden itibaren altı ay içerisinde olumlu ve/veya olumsuz deney raporunu/ek deney raporunu Genel Müdürlüğe ve firmaya gönderir.
- c) Deneyi tamamlanmış aracın olumlu ve/veya olumsuz deney raporunu/ek deney raporunu imzalandığı tarihten itibaren beş iş günü içerisinde Genel Müdürlüğe ve firmaya gönderir.
- ç) Deney raporlarını beş yıl süresince saklar, bu süre zarfında talep edilmesi halinde ilgililere deney raporunun bir suretini verir.
- d) Genel Müdürlüğün uygun gördüğü durumlarda, deney altyapısına ilişkin bilgi, belge ve donanımlarını paylaşır, gerekli kolaylık ve desteği sağlar.

- e) Yönetmelikte ve ilgili teknik düzenlemelerde yer alan usul ve esaslara uygun olarak şeffaf, bağımsız, tarafsız, ayırım gözetmeden hizmet verir.
- f) Genel Müdürlükçe yetkilendirildikleri konulara ilişkin iş ve işlemlerinden sorumludur. Yetkisi dâhilindeki konularda sevk edilen deneylere, teknik bir gerekçe göstermeden itiraz edemez.
- g) Oluşturulan deney kurulunun yürüttüğü iş ve işlemlerden sorumludur.
- ğ) Deney kurulunda yer alacak personel listesinde ve deney altyapısında meydana gelen değişiklikleri on beş gün içerisinde Genel Müdürlüğe bildirir.
- h) Deneylerin yürütülmesinde gerekli olan malzemeleri deney yaptıran firmadan talep eder.
- ı) Genel Müdürlük tarafından onaylanan deney ücret tarifesinin dışında farklı bir deney ücreti talep edemez ve buna uymakla yükümlüdürler.
- 1) Deney Kurumu deney sırasında araçlarda oluşabilecek kırılma, eğilme, bozulma, deformasyon vb. gibi deney bütünlüğünü etkileyecek durumlarda, deneyi iptal eder ve olumsuz deney raporu düzenler.

3. Firma

- a) Genel Müdürlüğe deney başvurusunu yaptıktan sonraki otuz gün içerisinde başvurusunu geri çekmek isterse bunu Genel Müdürlüğe yazılı olarak bildirir. Genel Müdürlük Deney Kurumuna yaptığı bu sevkî iptal eder. Firma aynı araç için tekrar başvuru yapmak isterse, Genel Müdürlük deney sevkîni aynı Deney Kurumuna yapar.
- b) Deney raporu alacak aracı, Ek-1a ve Ek-1b'de yer alan tarım makinesi/tarım teknolojisi araçları teslim etme/alma tutanağı formunu doldurarak Deney Kurumuna teslim eder ve deney işlemlerinin tamamlanmasından sonra teslim alır. Deney raporunun firmaya tebellüğ tarihinden itibaren bir ay içerisinde almadığı takdirde araç kuruma hibe olarak kabul edilir ve kurum demirbaşına kayıt edilir.
- c) Yönetmelik kapsamında deney raporu alınarak piyasaya sürülen aracın üzerinde, Ek-2 de yer alan imalatçı bilgi etiketini bulundurmakla yükümlüdür.
- ç) Piyasa denetimi esnasında, Bakanlıkça görevlendirilen Firma Denetim Komisyonunca yapılacak araç tespitlerinde, deney ücretinin ödenmesini ve aracın Deney Kurumuna nakliyesini yapmakla yükümlüdür.
- d) Destekleme uygulamaları (zirai kredili satış, hibe, teşvik, destekleme vb.) kapsamında deney raporu olarak satışını yaptığı araçlardan sorumludur.
- e) Deney Kurumundan alınan deney raporunun içeriğindeki teknik özellikleri, üretmiş olduğu o model aracın tümünde sağlamak zorundadır.
- f) Firmalar istenen belgeleri sağlamakla yükümlü olup, başka firmanın evraklarını kullanamaz.
- g) Deney Kurumu tarafından yerinde yapılması uygun bulunan deneylerde ise; deney kurulunun ulaşım, iâşe ve ibate giderleri deney yaptıran firma tarafından, Deney Kurumunun uyguladığı Harcırah Kanunu hükümleri temel alınarak Deney Kurumu hesabına yatırılır.

4. Deney Kurulu

- a) Deney Kurulu, Deney Kurumu tarafından Genel Müdürlükçe sevk edilen deneyi yapmak için kurum görevlileri arasından belirlenen, tarım makineleri alanında lisans düzeyinde öğrenim görmüş üç ziraat mühendisinden oluşturulan kuruldur.
- b) Deney Kurulu deneyin başlamasından ve deney raporunun yayınlanmasına kadar olan tüm süreçten sorumludur.

5. Firma Denetim Komisyonu

- a) Firma denetim komisyonu, Genel Müdürlükçe belirlenen tarım makineleri alanında lisans düzeyinde öğrenim görmüş üç ziraat mühendisinden oluşan komisyondur.
- b) Firma Denetim Komisyonu, Genel Müdürlüğün belirlediği program ve ilgili denetime ait kontrol kriterleri çerçevesinde, firma adresinde ve/veya satış noktalarında, aracın deney raporuna uygunluğunun tespitine yönelik piyasa denetimini gerçekleştirir.
- c) İl Müdürlüklerinden söz konusu denetimlere ilişkin olarak her türlü araç, ekipman ve personel katkısı talep edilebilir.

6.Yetkilendirme Komisyonu

- a) Yetkilendirme işlemi Genel Müdürlükçe belirlenen ihtiyaca göre bir program kapsamında ve Ek-3'de yer alan deney kurumu yeterlilik ölçütleri formu kullanılarak yetkilendirme komisyonu tarafından yapılır. Komisyon asgari 3/5 oyla karar alır.
- b) Deney Kurumunu, Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslar, sorumluluklar ve öngörülen şartlara uygunluk açısından gerekli durumlarda ve/veya uygun gördüğü periyotlarda yetkilendirme komisyonu inceler ve denetler.
- c) Genel Müdürlükçe uygun görüldüğü takdirde, yetkilendirme komisyonu çalışmalarına sektördeki sivil toplum kuruluşlarından da gözlemci katılabilir, ancak bu temsilci yetkilendirme komisyonunda yer alamaz.

7.Deney İlke ve Metotları Hazırlama Komisyonu

Deney İlke ve Metotları Hazırlama Komisyonu;

- a) İlk defa deneyi yapılacak araçlar için deney ilke ve metotlarının taslağını hazırlamakla bir deney kurumunu görevlendirmekle ve mevcutta var olan deney ilke ve metotlarının yeni gelişen teknoloji ve metotlara göre güncelliğini sağlamakla görevlidir.
- b) İlk defa hazırlanan veya güncellenen deney ilke ve metotlarını hazır hale getirerek Genel Müdürlüğe sunar.
- c) Komite tarafından Deney İlke Metotları Hazırlama Komisyonu oluşturuluncaya kadar komisyonun görevlerine ilişkin iş ve işlemler Genel Müdürlükçe yürütülür.
- ç) Tarım Teknolojisi ve Mekanizasyon Komitesi tarafından seçilen üç Bakanlık personeli, ilgili sivil toplum kuruluşundan bir temsilci ve üç akademik personelden oluşan toplam yedi kişilik komisyonun vereceği kararlar sonucunda deney ilke ve metotları güncel hale getirilerek Genel Müdürlüğe sunulur. Genel Müdürlük, oluşturulan taslak deney ilke ve metotlarını onaylar ve resmi internet sayfasında yayımlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Deney Kurumunun Yetkilendirilmesi ve Denetimine İlişkin Genel Esaslar

1.Deney Kurumunun Yetkilendirilmesi

Deney yetkisi almak için Genel Müdürlüğe başvuruda bulunan kurumun talebi kurumsal, bölgesel ve sektörel ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak değerlendirilir. Yetkilendirme ve yetki belgesi verilmesinde, aşağıdaki belirtilen hususlar dikkate alınır:

- a) Yetkilendirme komisyonu, yetki almak isteyen deney kurumunun yeterlilik durumunu Ek-3 de yer alan deney kurumu yeterlilik ölçütleri formu ve araç deney grupları listesini dikkate alarak tespit eder.
- b) Yeterlilik ölçütlerini sağlayan kuruma, Genel Müdürlükçe düzenlenen Yönetmeliğin Ek-2'de yer alan Tarım Makineleri ve Tarım Teknolojileri Araçları Deney Yetki Belgesi verilir. Bu belgenin geçerlilik süresi verildiği tarihten itibaren beş yıldır. Yetkilendirilen Deney Kurumlarının listesi, Bakanlık resmî internet sayfasında yayımlanır.

2.Yetkilendirilmiş Deney Kurumunun Denetimine İlişkin Genel Esaslar

a) Ek-4'deki Deney Kurumu denetleme formu çerçevesinde yapılacak kontrollerde, yetkilendirildiği konularda yeterlilik ölçütlerini sağlamayan Deney Kurumuna, belirlenen eksikleri tamamlaması için Genel Müdürlükçe bir defaya mahsus altı aya kadar süre verilir. Bu süre sonunda gerekli olan eksikliklerin gidermemesi durumunda yetkisi iptal edilir.

b) Genel Müdürlük tarafından Deney Kurumları, yetkilendirildiği beş yıllık süre içerisinde denetlenebilir; yeterlilik ölçütlerini sağlamayan Deney Kurumu için, rehberin yedinci bölümünde Deney Kurumu yaptırımlarındaki hükümler uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Deney İşlemleri

1.Başvuru ve Deney Sevk

Deney raporu/Ek deney raporu almak isteyen firma, ilgisine göre; Yönetmelik Ek-3a'da yer alan Tarımsal Mekanizasyon Araçları Deney Sevk Başvuru Formu, Ek-3b'de yer alan Sabit Sistemler Deney Sevk Başvuru Formu ve Ek-3c'de yer alan Sabit Güneş Enerji Sistemleri Deney Sevk Başvuru Formundan biri ve her bir araca ait deney raporu sevk işlemi için Bakanlığın Merkez Döner Sermaye Saymanlığı hesabına yatırılan deney sevk ücret dekontu ile Bakanlığa KEP adresi üzerinden müracaat eder. Başvuru formu ile birlikte deney sevk işleminin yapılabilmesi için;

a) Başvuru formunda yer alan istenilen belgelerin tamamı başvuru formu ekinde bulunmalıdır.

b) Başvuru, firmaya ait KEP adresi üzerinden firma sahibi veya noterden vekâlet verdiği firma yetkilisi/temsilcisi tarafından yapılmalıdır, İlgili firmaya ait olmayan KEP adresleri ile yapılan başvurulardan Bakanlık sorumlu değildir.

c) İmalatçı, ithalatçı veya kurulum yapan firmalar için Türk Patent ve Marka Kurumundan alınan Marka Tescil Belgesi veya Marka Tescil Başvuru Belgesi firmanın sahibi adına düzenlendiğine dair resmi belge olmalıdır. Marka Tescil Belgesi başvurusunun Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından tescil edilmemesinden dolayı meydana gelecek hukuki sorumluluk firmaya aittir. Marka tescil belgesinde yer alan Mal ve Hizmet Sınıflandırma Listesinde yer alan sınıf kodunun, tarım veya tarımsal amaçlı sınıf kodu olmalıdır.

ç) Firmanın kayıtlı olduğu Ticaret ve Sanayi Odasından alınan Faaliyet Belgesinde deneyini yaptıracığı aracı tanımlayan faaliyet konusu ile uyumlu ve güncel olmalıdır.

d) Firma resmi kuruluş bilgilerinin de yer aldığı Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi veya ilgili Oda Sicil Belgesinde kapsam ve amacına ilişkin faaliyet tanımı yer almalıdır.

e)Firma ithalatçı ise ithal edilen araca ilişkin yeminli Türkçe tercümelik distribütörlük, satış yetki belgesi veya ithalat sözleşmesi olmalıdır.

f) Firmadan imal/ithal edilen ve kurulumu yapılan araca ilişkin tanıtıcı, görsel ve teknik bilgi içerikli broşür, katalog, bakım ve kullanım kılavuzu vb. gibi belgeleri temin etmesi istenilebilir.

g) Genel Müdürlük tarafından elektronik ortamdan alınamayan bilgi ve belgeler firma tarafından fiziki olarak temin edilir.

ğ) Genel Müdürlük, yetkilendirilmiş Deney Kurumlarının deney altyapı, bilgi ve donanımları, iş yoğunluğu ve personel durumu gibi şartları göz önüne alarak, araç sevkini uygun gördüğü Deney Kurumuna yapar.

h) Firma daha önce deney raporu düzenlenmiş araca ait ek deney raporu talep edilmesi halinde, araç üzerinde yapılan değişiklikleri belirterek Genel Müdürlüğe başvuru yapar. Genel Müdürlük deney sevkini öncelikle aynı Deney Kurumuna yapar; Deney Kurumu fiilen hizmet vermiyorsa deney sevkini uygun görülen başka bir Deney Kurumuna yapar.

i) Firma, deney ücretini yatırdığı tarihten itibaren on beş gün içerisinde aracı Deney Kurumuna teslim eder veya yerinde deneyi yapılan araç için hazır olduğunu Deney Kurumuna bildirir.

ı) Deney Kurumu, Genel Müdürlükçe resmi deney sevk yapılmadan deney sürecine başlayamaz, sevk yapılmadan deney sürecine başlayan Deney Kurumları için idari yaptırımlar uygulanır.

j) Araç deney ücretleri tarifesi, Genel Müdürlükçe her yıl en geç aralık ayı sonuna kadar belirlenir ve ilgili birim onayından sonra, yeni yılda uygulanmak üzere Genel Müdürlük resmi internet sayfasında yayımlanır. Deney Kurumları, tarifedeki ücretlendirme esaslarına uymakla yükümlüdür. Deney ücretinin yatırılmasında oluşacak ihtilaflarda, aracın Deney Kurumuna Genel Müdürlük tarafından sevk edildiği tarihteki deney ücretleri tarifesi, firmanın deney ücretini o yıl içerisinde yatırması durumunda geçerlidir.

k) Yenilenebilir enerji kaynakları ile enerji ihtiyacı karşılanan sabit sistemlerin deney sevk işlemleri bir bütün olarak değerlendirilir ve sabit sistemler dışında kalan enerji sistemlerinin deney sevkleri yapılmaz.

l) Teknik özellikleri aynı olsa da, tarımsal amaçlı sabit sistemlerin deneyleri, (sabit süt sağım tesisleri, tam otomatik süt sağım makineleri (sağım robotları), hareketli sulama sistemleri (doğrusal, dairesel) ve yenilenebilir enerji kaynaklı sabit sistemler vb.) kuruldukları işletme bazında ayrı ayrı yapılır. İşletmenin adı, il/ilçe/mahalle-köy/ada/ parsel ve adres bilgileri deney raporunda belirtilmelidir.

m) Tarımsal amaçlı örgütler tarafından tarımsal sulama yapılan alanlarda enerji ihtiyacını karşılamak amacıyla kuracakları güneş enerji sistemlerine ait deney raporu başvurusu, kurulumcu firma tarafından yapılır. Yönetmelik kapsamında başvuru sırasında "Ek-3c Deney Sevk Başvuru Formu" ile birlikte; tarımsal amaçlı örgüte ya da örgüt üyelerine ait Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS) belgesi, kurulum yapılan yerin tarımsal amaçlı örgüte veya üyelerine ait olduğuna dair belge, tarımsal amaçlı örgüte ait üye sayıları ve arazi miktarı, tarımsal amaçlı örgüte üye olduklarına dair belgeler istenir. Tarımsal amaçlı örgütler ve üyeleri için düzenlenecek deney raporları, "Yenilenebilir Enerji Kaynakları ile Desteklenen Tarım Makinaları ve Sistemlerinin Deney İlkeleri" ne göre sulama pompalarının ihtiyacı olan enerji miktarı ile ilişkilendirilerek düzenlenir.

2. Deney Süreci

a) Deney Kurumu; araç deneylerini, Genel Müdürlükçe yayımlanan deney ilke ve metodlarına ve deney formatlarına uygun olarak yapar.

b) Firma deney raporu alacağı aracını, Deney Kurumuna ait deney alanına, yerinde yapılacak deneylerde ise Deney Kurumu ile birlikte mutabık kalınan bir deney alanında mesai saatleri içerisinde teslim edilmesini sağlamak zorundadır. Deney Kurumuna araç tesliminde, taraflarca Ek-1a ve Ek1-b'de yer alan tarım makinesi/tarım teknolojisi araçları teslim etme/alma tutanağı formu düzenlenir. Ek-5 de yer alan hibe dilekçesi firma tarafından doldurularak deney kurumuna araçla birlikte teslim edilmelidir.

c) Firma, aracını deney süresi içerisinde sigorta ettirebilir. Deneyler sırasında ortaya çıkabilecek hasarlardan ve aracın yapısındaki kusurlar sebebiyle oluşabilecek zararlardan Deney Kurumu sorumlu değildir.

ç) Her yıl aralık ayında Deney Kurumları ve Genel Müdürlük tarafından hazırlanan araç deney grupları ve ücret tarifesi tablosunda belirtilen yerinde deneye tabi tutulması zorunlu araçlar, firmanın kendi tesislerinde veya belirlediği adreste yapılır. Bu özel durum deney raporunda açıklanır.

d) Deney Kurulu tarafından gerekli görülmesi halinde, kurul üyeleri dışından mekanizasyon ve teknoloji alanında deney aracının özelliğine uygun nitelikte uzman veya kurum görüşü desteği alınabilir.

e) Deney Kurumunca uygun görülmesi halinde, firma bir temsilcisini araç deneylerini izlemesi için hazır bulundurabilir.

f) Firma, Deney Kurumunca talep edilmesi halinde yeterli sayıda teknik elemanını deney süresince aracı kullanmak ve diğer konularda yardımcı olmak üzere hazır bulundurur.

g) Deney Kurumu, araç deneylerini uygun tarımsal üretim dönemlerinde yapar. Mevsim şartları ve tarımsal üretim dönemleri bakımından deney ortamının oluşmaması durumunda, yapılacak açıklamayla beraber Genel Müdürlükten altı aya kadar ilave süre talep edilebilir.

ğ) Deney Kurumunun uygun görmesi halinde, deney kurulu bağlı bulunduğu kurumun konu ile ilgili diğer birimleriyle de işbirliği yapılabilir.

h) İmal ve/veya ithal edilen traktörler OECD test kodlarına göre deneyleri yalnızca Ankara Tarım Alet ve Makine Test Merkezi Müdürlüğü tarafından yapılır. Deneyi yapılacak traktörlerin, 1 Ocak 2001 tarihinden itibaren emniyet çerçevesi veya kabinli olması ile tip onay belgesinin olması şartı aranır.

i) Tek akslı traktör deneyleri OECD test kodları kapsamında değerlendirilmez. En az bir ekipmanlı olarak deney ilke ve metotlarına göre deneyleri yapılır ve kullanılan ekipman adı ile raporlandırılır.

1) Firma deneyi tamamlanan aracını, deney raporu düzenlenme tarihinden itibaren bir ay içerisinde Deney Kurumundan teslim alır. Aksi halde araç Deney Kurumuna hibe edilmiş kabul edilir.

j) Deney Kurumu kendisine ait cihaz listesinin dışında, firmaya veya diğer deney kurumuna ait bir cihazı, araç deneylerinde kullanamaz ve deney raporuna yazamaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Deney Raporunun Hazırlanması ve İçeriği

1. Deney Raporunun Hazırlanması

a) Deney Kurumu, deney sonuçlarına göre hazırladığı olumlu veya olumsuz deney raporunu, deney ücretinin tahsil edildiğine ilişkin belgeyi Genel Müdürlüğe gönderir.

b) Deney Kurumu, olumlu veya olumsuz deney raporunun onaylı suretini firmaya gönderir.

c) Olumsuz deney raporu alan araç, deney raporunda belirtilen olumsuzlukların giderilmesi durumunda yeniden Genel Müdürlüğe başvurulması halinde, yeni deney sevki olarak değerlendirilir.

2. Deney Raporunun İçeriği

a) Deney Kurumu tarafından hazırlanan deney raporu kapağında aşağıdaki bilgilere yer verilir;

1. Araç deneyini yapan Deney Kurumunun adı ve logosu,
2. Deney raporunun tarihi,
3. Deney rapor numarası aşağıdaki formata uygun olmalıdır.

Rapor No: A-01/00/001-S/1322/2023-0001/00

A-01	/00	/001	-S	/1322	/2023	-0001	/00
Deney Kurumu	Kategori (Sınıf)	Makine Adı	Sabit Tesis (S) Makine (M)	Firma Kodu	Deney Yılı	Rapor Sıra No	Revizyon

4. Deney için başvuran firmanın adı ve adresi,
5. Kurulum yapılan sabit tesislerde İl/ilçe/mahalle- köy/ada/parsel bilgileri,
6. Deneyi yapılan aracın marka, model, tip bilgileri,
7. Aracın markası ile birlikte net fotoğrafı.

b) Deney raporunun içeriğinde en az aşağıdaki bilgiler yer almalıdır;

1. Deney için başvuran firmanın adı, adresi, iletişim bilgileri,
2. İmalatçı ve/veya ithalatçı firmanın adı, adresi, iletişim bilgileri,
3. Deneyi yapan Deney Kurumu adı,
4. Deneyin yapıldığı deney alanı,
5. Deneylerin yapıldığı tarih,
6. Deney raporunun tarihi ve numarası ile geçerlilik süresi,
7. Deney süresi (başlangıç ve bitiş tarihleri),
8. Deneyi yapılan aracın marka, model, tip bilgileri,
9. Aracın teknik özellikleri ve ölçüleri,
10. Aracın yapısal özellikleri açısından tanıtımı,
11. Aracı tanımlayan fotoğraf, teknik resim, çizimler ve görüntülü medya,
12. Deneylerde uygulanan deney ilke ve metodu adı veya ulusal/uluslararası standart adı,
13. Deneylerde kullanılan cihaz ve ekipmanların adı, kapasitesi, hassasiyeti,
14. Varsa, deney kurulu tarafından görüşü alınan uzman bilgileri,
15. Deney grafikleri, sonuçları ve değerlendirme,
16. Sonucun olumlu veya olumsuz olduğunun belirtilmesi,
17. Deney kurulunu oluşturan üyelerin adı ve soyadı, unvanı ve imzası,
18. Onay.

c) Ek deney raporunun izlenebilirliğinin sağlanabilmesi amacıyla deney raporuna ilişkin bilgilere (deney raporu no, tarihi, vb.) ek deney raporunda yer verilir.

3. Deney Raporunun Geçerlilik Süresi

a) Deney raporlarının geçerlilik süresi onay tarihinden itibaren deneyi yapılan araç için beş yıldır. Ek deney raporu geçerlilik süresi, deney raporunun geçerlilik süresi bitimine kadardır.

b) Firma denetim komisyonunca yapılacak saha denetimlerinde Deney Kurumlarından olumlu sürdürülebilirlik araç raporu alamayan araçların mevcut deney raporu iptal edilir.

4. Deneylerin Ücretlendirilmesi

a) Yönetmelik çerçevesinde her yılın aralık ayı içerisinde Deney Kurumları, ilgili Sivil Toplum Kuruluşları ve Genel Müdürlük temsilcileri tarafından oluşturulacak bir komisyon tarafından deney ücretleri belirlenir.

b) Deney ilkeleri ve deney ücreti belirlenmemiş araçların deney ilke ve ücretleri, İlke ve Metotları Hazırlama Komisyonu tarafından hazırlanarak öneri olarak Genel Müdürlüğe sunulur. Genel Müdürlükçe Onaylanan ücret ve ilkeler bütün Deney Kurumları ile paylaşılır.

c) Ek deney raporu ücreti; deney ücretinin %50'si olarak alınır.

ç) Olumsuz deney raporu düzenlenmiş olan araçların, ikinci ve daha fazla deneylerinin yapılması durumunda; aynı araç için listede belirtilen deney ücreti alınır.

d) Aynı deney başvurusunda beraber getirilmesi koşulu ile aşağıda yer alan makine ve sistem elemanlarının birincisi için tam ücret, ikincisi için %50 ve diğerlerinin her biri için de deney ücretinin %25'i uygulanır.

1- Su iletim boruları ve/veya ekleme parçaları: Hammaddesi aynı olup basıncı, çapları, bağlantı şekli, uzunlukları ve diğer özellikleri değişen su iletim boruları ve/veya ekleme parçaları için tek rapor düzenlenmek şartıyla; su iletim boruları, düz damla sulama boruları, yağmurlama sulama boruları veya ekleme parçaları için basınç, derin kuyu boruları için de kullanıldığı derinlik dikkate alınır.

2- Damla sulama boruları: Anma debisi ve anma çapı aynı olup, damlatıcı aralıkları ve et kalınlıkları değişen damla sulama boruları için tek rapor düzenlenmek şartıyla, et kalınlığı dikkate alınır.

3- Tamburlu Sulama Makineleri: Pompa ünite özellikleri ve hortum çapı aynı olmak şartıyla tamburlu sulama makineleri için tek rapor düzenlenir, pompa ünitesinin besleyebileceği hortum uzunluğu dikkate alınır.

4- Tam otomatik süt sağım makineleri (Sağım robotları): Aynı işletmeye kurulan aynı özellikteki sağım robotlarının sayısı, raporda belirtilir.

5- Pompalar: Aynı anma çapı ve debi grubu serisinden olup; kademe sayısı değişen santrifüj, dalgıç ve derin kuyu pompaları için, seriyi temsil etmek üzere seçilecek farklı kademedeki üç model pompanın, deneme sonuçları tek bir raporda yer alır.

6- Filtreler: Giriş-çıkış çapları değişen aynı tip filtrelerde (hidrosiklon, kum-çakıl, disk, elek, seperatör vs) tek rapor düzenlemek şartıyla, aynı tip filtrelerde giriş-çıkış çapları dikkate alınır.

7- Gübre tankları: Aynı tip gübre tanklarında tek rapor düzenlenmek şartıyla, tank anma hacmi dikkate alınır.

8- Yağmurlama başlıkları: Meme çapı (başlık debisi) veya meme kombinasyonları değişen aynı tip yağmurlama başlıkları için tek rapor düzenlenmek şartıyla, meme çapı veya meme kombinasyonları dikkate alınır.

e) Aynı deney başvurusunda beraber getirilmesi koşuluyla, sadece ticari isimleri farklı, diğer tüm teknik özellikleri aynı olan ücret tarifesinde yer alan araçlar aynı kapsamda değerlendirilerek aynı rapor içerisinde yer alabilir. Bu durumda aracın birisi için tam, diğerlerinin her biri için deney ücretinin %25'i uygulanır. Sonradan yapılan kapsam genişletme talepleri değerlendirmeye alınmaz.

f) Teknik özellikleri aynı olsa da, tarımsal amaçlı sabit sistemlerin deneyleri, (sabit süt sağım tesisleri, tam otomatik süt sağım makineleri (sağım robotları), hareketli sulama sistemleri (doğrusal,

dairesel) ve yenilenebilir enerji kaynaklı sabit sistemler vb.) kuruldukları işletme bazında ayrı ayrı yapılır. İşletmenin adı, il/ilçe/mahalle-köy/ada/ parsel ve adres bilgileri deney raporunda belirtilmelidir.

g) Ekim makinelerinde gübrelili-gübresiz ve balya makinelerinde haşbaylı-haşbaysız tanımlı modellerin her biri için ayrı deney ücreti uygulanarak, ayrı ayrı deney raporu düzenlenir.

ğ) Firmanın, deneye başlamadan iptal isteminde bulunması durumunda; yatırılan deney ücretinin,

- Aracın seçimi yapılmışsa %50'si,

- Aracın seçimi yapılmamışsa tamamı firmaya ödenir.

h) Deney ücret tarifesi ve açıklamalarda belirtilmeyen konularda, karar verme yetkisi Tarım Reformu Genel Müdürlüğü'ne aittir.

i) Güç ünitesi aynı olmak koşuluyla, birden fazla ekipman/ataşman kullanabilen araçlar için tek rapor düzenlenir. Ancak, deney raporunun adı ve içeriğinde bu farklı ekipmanların/ataşmanların özellikleri açıkça belirtilir ve her bir ilave ekipman/ataşman için deney ücretinin %25'i ilave olarak alınır.

ı) Aynı deney başvurusunda beraber getirilmesi koşulu ile faydalı yük, şasi, boyut, biçim ve diğer özellikleri aynı olup; lastik ebatları değişen tarım römorklarına tek rapor düzenlenir.

j) Deney ücretinin belirlenmesinde oluşacak ihtilaflarda, aracın Deney Kurumuna Genel Müdürlük tarafından sevk edildiği tarihteki deney ücretleri tarifesi, firmanın deney ücretini o yıl içerisinde yatırmaması durumunda geçerlidir.

k) Deneylerin yürütülmesinde gerekli olan ürünler malzemeler deney yaptıran firma tarafından karşılanır. Deney Kurumu tarafından yerinde yapılması uygun bulunan deneylerde ise Deney Komisyonu'nun ulaşım, işe ve ibate giderleri deney yaptıran firma tarafından, Deney Kurumunun uyguladığı Harcırah Kanunu hükümleri temel alınarak karşılanır.

l) Deney Kurumu, Genel Müdürlük tarafından onaylanan deney ücret tarifesinin dışında farklı bir deney ücreti talep edemez ve buna uymakla yükümlüdürler.

m) Tarım traktörleri deneyleri için traktör üzerindeki bazı sistemler sebebiyle ek deney yapılması gereken durumlarda ek deney ücreti alınacaktır. Ek deney ücreti traktörün girdiği güç sınıfı dikkate alınarak PTO performans deneyi % 30, çeki performans deneyi % 30, hidrolik güç deneyi % 15, hidrolik kaldırma kuvveti deneyi % 15 ve teknik ölçülerin alınması % 10'u oranında; KDV hariç ücret ilâve edilerek uygulanacaktır.

n) Araç deneyleri için araç üzerine eklenen akıllı tarım teknoloji sistemlerinden dolayı ek deney ücreti alınacaktır. Ek deney ücreti araç grubu dikkate alınarak % 10'u oranında; KDV hariç ücret ilâve edilerek uygulanacaktır.

ALTINCI BÖLÜM

Araç Deney Raporunun Uygunluğuna Yönelik Piyasa Denetimi

a) Denetim ve tespit işlemleri kamu kurumlarının yürütmekle sorumlu olduğu görevler olup, bu işlemler için firmaya ücret tahakkuk ettirilmez.

b) İşlemlerde uygunsuzluk tespit edildiğinde deney ücretinin ödenmesinden ve deney yapılacak aracın nakliyesinden firma yükümlüdür.

c) Denetim programları Genel Müdürlük tarafından hazırlanır.

ç) Yapılan bütün denetim işlemlerine ait belgeler, Ek-6 da yer alan denetim işlemlerine ait firma denetleme formları Genel Müdürlükçe muhafaza edilir.

d) Bakanlık, deney raporu almış araçların re'sen piyasa denetimini ve şikâyete bağlı denetimlerini firma denetim komisyonu aracılığıyla yürütür. Denetimler, ilgili firma/bayii yetkilisinin refakatinde yapılır ve denetim sürecinde gerekli desteği sağlar.

e) Firma denetim komisyonu denetimlerini Ek-6 da yer alan forma uygun olarak yapar, varsa tespit edilen eksiklikler forma işlenir. Tespit edilen eksiklik ve/veya uygunsuzlukların giderilmesi için firmaya üç aya kadar süre tanınabilir. Verilen sürede uygunsuzlukların ve/veya eksikliklerin giderilmemesi veya tekrar edilmesi durumunda Yönetmeliğin yedinci bölümünde yer alan yaptırımlar uygulanır.

- f) Denetim sonucunda ortaya çıkan uygunsuzluklarda sorumluluk firmaya aittir.
g) Denetimler sadece Yönetmelik hükümleri kapsamında satışa sunulan araçlar üzerinde yapılabilir.

YEDİNCİ BÖLÜM **İdari Yaptırımlar**

1.Deney Kurumuna uygulanacak idari yaptırımlar

a) Genel Müdürlük, Yönetmelikle belirlenmiş görev ve sorumluluklarını yerine getirmediği belirlenen Deney Kurumlarının yetki belgesini iptal etme yetkisine sahiptir. Yapılacak incelemeler neticesinde usulsüzlüğü tutanak ile sabitlenen Deney Kurumunun, tekrar Deney Kurumu olma başvurusu kabul edilmez.

SEKİZİNCİ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

1.Çeşitli hükümler

a) Tarımsal amaçlı sabit sistemler için istenen başvuru belgeleri, Bakanlıkça uygulanan mer'î mevzuat hükümlerine uygun olması gerekmektedir.

b) Tarımsal amaçlı sabit güneş enerji sistemi (GES) kurulumu için İl Tarım ve Orman Müdürlüğünden 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu kapsamında tarımsal amaçlı yapı izin belgesi alınmalıdır.

c) 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu kapsamında tarım dışına çıkarılmış arazi ve yapılar üzerine güneş enerji sistemi için deney sevki yapılmaz. Ayrıca, köy yerleşim yerlerinin de arsa niteliğinde olmasından dolayı deneye sevki yapılmaz.

ç) Ormanlık araziye yapılacak tarımsal amaçlı kurulumlar için Orman Genel Müdürlüğünden izin yazısı alınması gerekmektedir.

d) Hizmet Sözleşmesi işveren ile kurulum yapan firma bilgileri, iletişim, adres bilgileri olmalı ve karşılıklı anlaşarak imza altına alınmalıdır. Sözleşmenin konusu, kurulum yapılan yer bilgileri (İli/ilçesi/köy-mah/ada/parsel), tarafların sorumlulukları, yer teslimi, işe başlama, iş bitirme ve fesih şartları, kullanılan malzemeler, garantisi, devreye alma, nakliye, deney raporu, masraflar, anlaşmazlık halinde mahkemeler vs. gibi hususları içermelidir.

e) Faturalar, kurulum yapılan tarımsal amaçlı sistemleri oluşturan parçalara ait olmalıdır.

f) Firma, Yönetmeliğin Ek-1 inde yer alan bilgilerinden herhangi birinde değişiklik olması halinde, daha önce almış olduğu ve geçerlilik süresi halen devam eden aracına ait Deney Raporunun, yeniden düzenlenmesi için Genel Müdürlüğe başvuru yapmak zorundadır. Geçerlilik süresi içinde firmanın unvan (isim) ve nevi değişikliği durumunda talebe bağlı olarak, Deney Raporu yenilenir. Bunun dışında deney raporu yenilenemez, devredilemez, satılamaz, ticari amaçla kullanılamaz.

g) Bu uygulama rehberinin yayımı tarihinden itibaren Genel Müdürlük tarafından Deney Kurumlarına yeni yetkilendirme yapılınca kadar, mevcut Deney Kurumlarının yetkileri devam eder.

2.Ekler

Ek-1a Tarım Makinesi/Tarım Teknolojisi Araçları Teslim Etme Tutanağı Formu

Ek-1b Tarım Makinesi/Tarım Teknolojisi Araçları Teslim Alma Tutanağı Formu

Ek-2 Araç Bilgi Etiketleri

Ek-3 Deney Kurumu Yeterlilik Ölçütleri Formu

Ek-4 Deney Kurumu Denetim Formu

Ek-5 Hibe Dilekçesi

Ek-6 Firma Denetleme Formu

**Tarım Makine/Tarım Teknolojisi Araçları
Teslim Alma Tutanağı**

Tarımsal Mekanizasyon Aracını Teslim Alan Test Merkezinin					
Adı ve Unvanı					
Adresi					
Tarımsal Mekanizasyon Aracını Teslim Eden Firmannın					
Adı ve Unvanı					
Adresi					
Tarımsal Mekanizasyon Aracının					
Ticari Adı					
Markası		Modeli		Tipi	
İmal Yılı		Seri Numarası			

Deney Kurumu olarak ..... tarihli ..... sayı nolu Genel Müdürlük yazısı ile yetkilendirildiğimiz yukarıda yazılı bilgileri içeren deneyi yapılacak tarımsal mekanizasyon aracı .../.../20.... tarihinde usulüne uygun olarak tarafımızca teslim alınmıştır.

İki nüsha halinde düzenlenen ve imza altına alınan bu tutanağın bir kopyası Firma Yetkilisine verilmiştir.

Teslim Eden
Firma Yetkilisi

Teslim Alan
Kurum Yetkilisi

**Tarım Makine/Tarım Teknolojisi Araçları
Teslim Etme Tutanağı**

Tarımsal Mekanizasyon Aracını Teslim Alan Test Merkezinin					
Adı ve Unvanı					
Adresi					
Tarımsal Mekanizasyon Aracını Teslim Eden Firmanın					
Adı ve Unvanı					
Adresi					
Tarımsal Mekanizasyon Aracının					
Ticari Adı					
Markası		Modeli		Tipi	
İmal Yılı		Seri Numarası			

Deney Kurumu olarak ..... tarihli ..... sayı nolu Genel Müdürlük yazısı ile yetkilendirildiğimiz yukarıda yazılı bilgileri içeren deneyi yapılacak tarımsal mekanizasyon aracı ....../...../20.... tarihinde usulüne uygun olarak tarafımızca teslim edilmiştir.

İki nüsha halinde düzenlenen ve imza altına alınan bu tutanağın bir kopyası Firma Yetkilisine verilmiştir.

**Teslim Eden
Firma Yetkilisi**

**Teslim Alan
Kurum Yetkilisi**

Araç Bilgi Etiketi

1- Genel Hükümler

İzlenebilirliği sağlamak amacıyla Yönetmelik hükümleri kapsamında satışa sunulan araçlara (satışa sunulmadan önce) Bilgi Etiketi takılmalıdır.

2. Bilgi Etiketinin üzerinde yer alması gereken bilgiler

- a. Bilgi Etiketleri, imalatçı firmanın adı, markası, ürün tipi/modeli, seri numarası ve üretim yılı bilgileri ile ilgili araca ait deney raporunun numarası ve tarihini içermelidir. Bu bilgilerin bir kısmı araç üzerinde zaten araç tanıtım plaketi şeklinde mevcutsa, eksik olan bilgiler ayrıca düzenlenip (etiket haline getirilip) araç üzerine takılabilir. Deney raporunun numarası ve tarihi, etiket üzerinde karekod bilgisi olarak da ayrıca bulunabilir.
- b. İthal ürünlerde ayrıca ithalatçı firmanın adı da “ithalatçı” ibaresi ile etikette yer almalıdır.

3. Bilgi Etiketlerinin uygulanması

- a. Bilgi etiketlerinin ve üzerindeki bilgilerin dış hava şartları ve çalışma koşullarından kolayca etkilenmeyecek bir biçimde üretilmiş olması, araç üzerinde göze çarpan ve kolayca ulaşılabilir bir pozisyonda sabitlenmesi, konumunun sabit ve değiştirilemez bir şekilde seçilmesi şarttır.
- b. Bilgi etiketleri perçinle takılacak dikdörtgen metal bir plakete olabileceği gibi, kendinden yapışkanlı bir malzeme de olabilir.

Deney Kurumu Yeterlilik Ölçütleri Formu

Değerlendirme Tarihi	İlk Başvuru ☐ Yenileme ☐
-----------------------------	--

Deney Kurumu Bilgileri	
Deney Kurumu Adı	
Adresi	
Şehir	
Telefon	
Fax	
Kep Adresi	
Kalite Sistem Belge Numarası ve Tarih (Varsa)	
Deney Kurumu Yetkilisi	
Deney Kurumu Yetkilisi Telefon/E-posta	

Doküman ve Kayıtların Denetim	Evet	Hayır
Kayıtlar bir prosedüre göre muhafaza ediliyor mu?		
Deney Raporu kayıtları 5 yıl süre ile çalışma alanında, 10 yıl süre ile arşivde saklanıyor mu?		
Deneyleri yapılacak araçlara ait deney ilke ve metotlarına kolaylıkla ulaşım sağlanıyor mu?		
Araç deneylerinde kullanılan deney ilke ve metotların güncelliğinin takibi yapılıyor mu?		
Raporlama faaliyetleri düzgün bir şekilde yapılıyor mu?		
Yapılan faaliyetler kayıt altına alınıyor mu?		
Deneylerde kullanılan TSE EN ISO, TS ISO, TSE, ISO vb. ilgili kaynak standartlara sahip mi?		

Kurumun Personel Durumu	Evet	Hayır
Personelin yıllık eğitim programı var mıdır?		
Yapılan eğitimler kayıt altında tutuluyor mu?		
Kurumdan ayrılan teknik personel bakanlığa bildiriliyor mu?		
Tarafsızlığın sağlanması için bir işlem yapılıyor mu?		

Cihaz Durumu	Evet	Hayır
Cihazların muhafazası için cihaz çantası ya da cihaz deposu yapılmış mı?		
Cihazların kayıtları tutuluyor mu? (cihaz listesi, tamir, arıza vb.)		
Kendisine ait olmayan, firma veya diğer deney kurumuna ait cihazlarla deney yapıyor mu?		
Cihaz ve donanımlar düzenli olarak bakım ve kontrolleri yapılıyor mu?		
Cihazların doğru ölçüm yapmalarını sağlamak için kalibrasyon hizmeti alıyor mu?		
Cihazların güncel kalibrasyon etiketleri var mı?		
Cihazlar Deney Kurumu dışında kullanılıyor mu?		

Cihaz sistemleri ya da tesisleri liste halinde kaydı tutuluyor mu?		
--	--	--

Deney Kurumu Altyapı Ve Laboratuvar Durumu	Evet	Hayır
Deneylerin yapılacağı uygun araziye sahip midir?		
Deneylerin yapılması için uygun iklimlendirme odasına sahip mi?		
Deney laboratuvarına ya da deney sahasına yetkisiz girişine engelleme yapılmış mı?		

Araç Deney Grupları Metot Hâkimiyeti ve Saha Uygulaması	Evet	Hayır
Tarım Traktörlerine ait deney ilke metotlarına hâkim ve saha uygulamasında başarılıdır?		
Toprak İşleme Makine Ve Ekipmanlarına ait deney ilke metotlarına hâkim ve saha uygulamasında başarılıdır?		
Gübre Depolama, Hazırlama, Dağıtma Makine Ve Ekipmanlarına ait deney ilke metotlarına hâkim ve saha uygulamasında başarılıdır?		
Ekim, Dikim Makine Ve Ekipmanlarına ait deney ilke metotlarına hâkim ve saha uygulamasında başarılıdır?		
Sulama, Drenaj Makine Ve Ekipmanlarına ait deney ilke metotlarına hâkim ve saha uygulamasında başarılıdır?		
Bahçe Bitkileri Bakım Makine Ve Ekipmanlarına ait deney ilke metotlarına hâkim ve saha uygulamasında başarılıdır?		
Hasat, Harman Makine Ve Ekipmanlarına ait deney ilke metotlarına hâkim ve saha uygulamasında başarılıdır?		
Hasat Sonrası İşleme Makine Ve Ekipmanlarına ait deney ilke metotlarına hâkim ve saha uygulamasında başarılıdır?		
Hayvancılık Mekanizasyonu Makine Ve Ekipmanlarına ait deney ilke metotlarına hâkim ve saha uygulamasında başarılıdır?		
Taşıma, İletim, Yükleme Makine Ve Ekipmanlarına ait deney ilke metotlarına hâkim ve saha uygulamasında başarılıdır?		
Arazi Islahı, Yardımcı Makine Ve Ekipmanlarına ait deney ilke metotlarına hâkim ve saha uygulamasında başarılıdır?		
Tarımsal Enerji Makine Ve Ekipmanlarına ait deney ilke metotlarına hâkim ve saha uygulamasında başarılıdır?		
Erken Uyarı, Önleme Makine Ve Ekipmanlarına ait deney ilke metotlarına hâkim ve saha uygulamasında başarılıdır?		
Hasat Sonrası Artık Temizleme Makine Ve Ekipmanlarına ait deney ilke metotlarına hâkim ve saha uygulamasında başarılıdır?		
Hassas Tarım Teknolojileri Sistemlerine ait deney ilke metotlarına hâkim ve saha uygulamasında başarılıdır?		
Diğer Makine Ve Ekipmanlar ait deney ilke metotlarına hâkim ve saha uygulamasında başarılıdır?		

Deney Yapan Personel sayısı

Mühendis :

Tekniker :

Teknisyen :

İşçi :

Sıra No	Adı Soyadı	Bölümü	Göreve Başlama Tarihi	Saha Denetimi
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				

Yetkilendirme Komisyonu Değerlendirmesi:

Araç Denei Grupları Metot Hâkimiyeti ve Saha Uygulaması	Uygun	Uygun değil
Tarım Traktörlerine ait deney ilke metotlarına hâkim ve saha uygulamasında başarılıdır?		
Toprak İşleme Makine Ve Ekipmanlarına ait deney ilke metotlarına hâkim ve saha uygulamasında başarılıdır?		
Gübre Depolama, Hazırlama, Dağıtma Makine Ve Ekipmanlarına ait deney ilke metotlarına hâkim ve saha uygulamasında başarılıdır?		
Ekim, Dikim Makine Ve Ekipmanlarına ait deney ilke metotlarına hâkim ve saha uygulamasında başarılıdır?		
Sulama, Drenaj Makine Ve Ekipmanlarına ait deney ilke metotlarına hâkim ve saha uygulamasında başarılıdır?		
Bahçe Bitkileri Bakım Makine Ve Ekipmanlarına ait deney ilke metotlarına hâkim ve saha uygulamasında başarılıdır?		
Hasat, Harman Makine Ve Ekipmanlarına ait deney ilke metotlarına hâkim ve saha uygulamasında başarılıdır?		
Hasat Sonrası İşleme Makine Ve Ekipmanlarına ait deney ilke metotlarına hâkim ve saha uygulamasında başarılıdır?		
Hayvancılık Mekanizasyonu Makine Ve Ekipmanlarına ait deney ilke metotlarına hâkim ve saha uygulamasında başarılıdır?		
Taşıma, İletim, Yükleme Makine Ve Ekipmanlarına ait deney ilke metotlarına hâkim ve saha uygulamasında başarılıdır?		
Arazi Islahı, Yardımcı Makine Ve Ekipmanlarına ait deney ilke metotlarına hâkim ve saha uygulamasında başarılıdır?		
Tarımsal Enerji Makine Ve Ekipmanlarına ait deney ilke metotlarına hâkim ve saha uygulamasında başarılıdır?		
Erken Uyarı, Önleme Makine Ve Ekipmanlarına ait deney ilke metotlarına hâkim ve saha uygulamasında başarılıdır?		
Hasat Sonrası Artık Temizleme Makine Ve Ekipmanlarına ait deney ilke metotlarına hâkim ve saha uygulamasında başarılıdır?		

Hassas Tarım Teknolojileri Sistemlerine ait deney ilke metotlarına hâkim ve saha uygulamasında başarılıdır?		
Diğer Makine Ve Ekipmanlar ait deney ilke metotlarına hâkim ve saha uygulamasında başarılıdır?		

Açıklamalar:**Onay Tarihi:** ....**Yetkilendirme Komisyonu****Genel Müdürlük**

Adı ve Soyadı

imza

Adı ve Soyadı

imza

Adı ve Soyadı

imza

Üniversite

Adı ve Soyadı

imza

Adı ve Soyadı

imza

Deney Kurumu Denetleme Formu

Yetkilendirme Tarihi ve No	
Denetleme Tarihi	

Deney Kurumu bilgilerinde değişiklik var mıdır? İlgili yerleri doldurun.	
Deney Kurumu Adı	
Adresi	
Şehir	
Telefon	
Fax	
Kep Adresi	
Kalite Sistem Belge Numarası ve Tarih (Varsa)	
Deney Kurumu Yetkilisi	
Deney Kurumu Yetkilisi Telefon/E-posta	

Doküman ve Kayıtların Denetim Durumu	Evet	Hayır
Yaptığı tüm işlemler ve verdiği raporlara ilişkin tüm kayıtlarda olumsuz bir durum fark edildi mi? Varsa açıklama yapın.		

Kurumun Personel Durumu	Evet	Hayır
Teknik personele ilişkin farklı bir durum ile karşılaşıldı mı? Varsa açıklama yapın.		

Cihaz Durumu	Evet	Hayır
Cihazlar ve deney tesislerinde olumsuz bir durum var mıdır? Varsa açıklama yapın.		

Deney Grupları Metot Hakimiyeti ve Saha Uygulamasında yaşanan bir sorun var mıdır? Rastgele bir deneyin tüm safhalarında denetim yapın. Açıklama yapın.	Evet	Hayır

Deney yapan personel sayısında bir değişikli var mıdır?

Mühendis :

Tekniker :

Teknisyen :

İşçi :

Sıra No	Adı Soyadı	Bölümü	Göreve Başlama Tarihi	Saha Denetimi
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				

Denetleme Komisyonu Değerlendirmesi:

Uygundur

Uygun Değildir

Açıklamalar:**Denetleme Onay Tarihi: ....****Denetleme Komisyonu****Genel Müdürlük**

Adı ve Soyadı

imza

Adı ve Soyadı

imza

Adı ve Soyadı

imza

Üniversite

Adı ve Soyadı

imza

Adı ve Soyadı

imza

TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE
(Tarım Teknolojileri ve Mekanizasyon Daire Başkanlığı)

Hibe Dilekçesi

Başkanlığınızın ..... dosya numarası ile kayıtlı Firmasıyım. Deney raporu almak için başvurduğum özellikleri Yönetmeliğin Ek-4'ündeki dilekçemde tanımlı aracımı, Deney Kurumunda deneyleri bittikten sonraki 30 gün sonunda teslim almazsam; aracımı Deney Kurumunun envanterine girmek koşuluyla hibe yolu ile devir ettiğimi kabul ediyorum.

...../...../.....

Firma Kaşe/İmza
Adı SOYADI

Firma Denetleme Formu

..... tarihli ..... sayı nolu Genel Müdürlük yazısına istinaden aşağıda yazılı bilgileri içeren firma aracının, firma denetleme formudur.

Firma/Bayi Bilgileri			
Firma/Bayi Tam Adı ve Unvanı			
Adres			
İletişim bilgileri (Telefon/ Faks/E-mail/ KEP Adresi)			
Vergi Dairesi ve Sicil No			
Ticaret Sicil Gazetesi Kaydı			
Faaliyet Belgesi veya Ticaret Odası Sicil Kayıt Sureti			
Marka Tescil Belgesi			
İşletme Adına Yetkili Kişinin Adı Soyadı T.C Kimlik No			
Firma Faaliyetleri			
Bayi ☐			
Fabrika ☐	Üretim ve montaj ☐	İthalat ☐	İthalat-Distribütör ☐
Denetlemeye Konu Olan Firma			
	Evet	Hayır	Açıklama
Deney raporunun içeriğindeki teknik özellikleri, Üretmiş olduğu araçların tümünde sağlıyor mu?	☐	☐	

Kredili satışını yaptığı araçların üzerinde İmalatçı Bilgi Levhası var mı?	☐	☐	
Kredili satışını yaptığı araçların üzerinde Hologram Var mı?	☐	☐	
Daha önce almış olduğu Kredi Uygunluk Belgelerinin Bir kopyasını bulunduruyor mu?	☐	☐	
Yapılan kontrole dair tespitleri içeren bir belge Firmaya teslim edilmiş mi?	☐	☐	

Denetim Sonuçlarının Değerlendirilmesi	Evet	Hayır
Denetim sırasında önlem alınmasını gerektiren herhangi bir durum tespit edildi mi?	☐	☐
Firmanın kontrol sonrası Bakanlığın bilgisi dışında bir ihlal yaptığını gösteren bir durum tespit edildi mi?	☐	☐
Denetim sonucunda şüpheli bir durum oluştuğunda Deney Kurumuna sevki için araç numunesi alındı mı?	☐	☐
Yukarıdaki soruların cevabının " evet " olması durumunda konuyu özetleyiniz.		

Tarih :

Bakanlık Personeli

Adı-Soyadı :

Unvanı :

İmzası :

Firma Yetkilisi

Adı-Soyadı :

İmzası :

Bakanlık Personeli

Adı-Soyadı :

Unvanı :

İmzası :